

srednji. Med cvetom je odpalo vsled slabega, deževnega vremena tudi dobra četrtina in od ostalega se mora odračuniti škoda, ki so jo povzročili oidij, peronospora in druge ujme in ki znaša najmanj tudi 40—50%. Končni uspeh trgatve znal bi torej biti četrtina od pričakovanega pridelka. Razmere na Hrvaškem so slične; v Slavoniji in Vojvodini nekoliko boljše. Pa tudi v zadnjih dveh ne pričakujejo bogve kako bogote vinske letine, temveč le srednjo.

V očigled temu dejstvu in ker nikakor ni pričakovati količaja znatne nadprodukcije, je izključeno, da bi vinske cene znatno padle. Vinogradniki se torej svari in opozarjajo, da naj se nikar ne prenačijo z odprodajo vinskega pridelka. Padanje vinskih cen, kakor se nam to skuša natvesti, istodobno, ko vse drugo gre na kvišku, ko cene vseh predmetov in potrebščin vedno naraščajo, ni naravno in vzdržljivo. Gre se le za lahko prozoren maneuver, kakor se je tudi opazoval večkrat v normalnih časih pred trgatvo.

Vinogradniki! Ne nasedite tem limanicam ter počakajte z odprodajo do par tednov po trgatvi, dokler se ne dobi pregled čez dobljene množine in se razmere nekoliko ne ustalijo.

Vinogradniki, ki nimajo potrebne posode, naj si jo izposodijo od onih, ki jim take preostaje. Posestniki prazne posode naj pomislijo, da bodo sokrivci padanja vinskih cen in da škodujejo samemu sebi, če posode, ki je sami ne rabijo, drugim ne prepustijo in jih na ta način primorajo prodati vino za vsako ceno.

Vinarske in kletarske zadruge! Priskočite na pomoč onim posestnikom, ki nimajo svoje posode! Odkupite jim vino proti gotovi naplati in poznejemu obračunu! Storite svojo dolžnost v interesu posameznih, kakor tudi v občem interesu!

(Konec sledi.)

Nekaj besed k bližajoči se trgatvi.

(Konec.)

Pri trgatvi je skrbno ločiti nezrelo in gnilo ali drugače bolno grozdje od zrelega in zdravega, istotako belo od črnega posebno tam, kjer kupci ne marajo pri vinu visoke barve. Kjer je mogoče, naj se tudi posamezne vrste trgajo za se.

Skrbno, pravilno odbiranje povzroča res več dela, vendar je na ta način spravljeni pridelek zlahtnejši, ki se da tudi lažje in boljše razpečati; večji trud je torej obilno poplačan.

Sicer pa je mogoče narediti še dobro vino tudi iz gnilega grozdja, ako se ga hitro stisne in mošt natoči v zažveplan sod, da se lahko vsa nesnaga vsede na dno, predno prične vreti. Drugi ali tretji dan, na vsak način pred začetkom vretja, je tako očiščeni mošt pretočiti, da se nesnaga izloči, mošt pa prezrači in da izpuhti žveplena sokislina, ki sicer ovira vrenje mošta. Da se sedaj vrenje pospeši, je priporočljivo, dodati močno kipečega mošta iz zdravega grozdja.

Na enak način bode letos ravnati z moštom tam, kjer se je pozno žveplalo proti trsnim plesnobi, da se izloči med jagodami ostalo žveplo preje, kakor začne vreti, da torej ne dobi mošt okusa, oziroma duha po gnilih jajcih. Če bi se še pa vzlic temu pojavil ta neprijetni duh, tedaj je mošt hitro po burnem vrenju razpršeno pretočiti v nekoliko zažveplan sod, in je tako pretakanje ponavljati v presledkih tako dolgo, dokler ne dobi vino čistega okusa. Žveplena sokislina, ki jo spravimo z žveplanjem soda v vino in pa žvepleni vodik, ki povzroča oni neprijetni okus, se spojita namreč sčasoma v vodo in žveplo, ki se potem v obliki finega praha vsede na dno soda.

Druga važna, a pri nas še toli zanemarljena točka bodisi pri trgatvi, kakor pri poznejšem kletarjenju je snaga. Nikdar ni mogoče dovolj opozarjati na dejstvo, da brez snage ni dobrega, stanovitnega, čistookusnega vina. Komaj bi bilo dovolj, da bi se na vse posode,

orodje in shrambe vtisnila ali vžgala besedica „snaga“, ki naj bi vedno opominjala vsakega, kaj mu je storiti, predno rabi to ali ono.

Škafi (vedrice), brente (pute), stiskalnice, kadi, sodi, klet itd.: vse to mora biti pred trgatvo skrbno osnaženo, četudi je tu in tam trda za vodo. Klet je prezračiti, očistiti vseh trohljivih snovij, pomesti ter pobeliti, kar se lahko zgodi s trsno škropilnico. Beležu se naj dodene nekoliko bakrene galice, ki zatire razne plesnobe in prhnjenje povzročajoče glivice. Zavoljo tega je pobeliti še s to smesjo tudi gantare. Če se belež na zidu noče sušiti, kar je v vlažnih kletih skoraj gotovo, tedaj se priporoča poprašiti stene s fino zmletim gipsom. Posebno lahko se opravi to delo z žveplalnikom.

Priporočljivo je tudi klet, ko smo jo dovolj prezračili, žveplati na ta način, da vsujemo na žrjavico nekoliko žvepla; okna in duri je treba pa dobro zamašiti, da je učinek boljši. Pozneje je seveda klet zopet primerno prezračiti, sicer bi ne bilo obstati v njej.

Slaba, a neredka razvada je, puščati ostanke zadjega stiskanja na stiskalnici včasih do prihodnje trgatve. Ti ostanki se kisajo in povzročajo, ako se stiskalnice prav temeljito ne osnaži, cikanje prihodnjic stiskanega pridelka. Stiskalnice je torej takoj po uporabi in potem pred uporabo dobro očistiti. Z u p a n c.

VOLITVE.

Razpisane so volitve za 28. november. Do 25. septembra morajo biti v občinah gotovi abecedni volilni imeniki, 26. septembra pa jih pošljejo županstva iz Kranjske in okraja Borovlje deželni sodnji v Ljubljani, iz Štajerske, velikovškega okraja in Prekmurja pa okrožni sodnji v Mariboru, da jih potrdi. Ko se vrnejo imeniki občinam, bodo 8 dni javno razporeženi pri njih in na deželni, oziroma okrožni sodnji. Reklamacije bo reševala sodnija.

Med 11. in 21. novembrom se bodo predlagale sodnji tiskane kandidatne liste, ki jih dostavi sodnija občinam po 1 izvod za vsako glasovalno mesto. 27. novembra ob 3. uri popoldne prevzame volilna komisija od županstev imenike, volilne skatlje, kroglice in material za popisovanje. 28. novembra, od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer se bo vršila volitev po vsej državi.

Volilno pravico ima vsak Slovan, ki se je pri nas trajno naselil in je ob začetku sestavljenja volilnih imenikov dovršil 21. leto. Pogoji je le, da biva v občini že 6 mesecev. Aktivni oficirji in vojaki nimajo volilne pravice. Vojak, ki bo pred 28. novembrom odslužil, ima pravico voliti. Voliti ne smejo še: kdor je obsojen zaradi zločina ali prestopka tatvine, poneverjenja, sleparije, odušitva, verižništva; oni, ki so v konkurzu ali pod kuratelo.

Nemci po krvi in plemenu, ki imajo pravico izbirati svoje državljanstvo, nimajo volilne pravice.

Kandidati morajo biti 25 let stari in „pismeni.“ Poznamo pa kvalificirane in ne-kvalificirane kandidate. Prvi so oni z vseučiliško naobrazbo. Na vsake 4 mandate pridejo 3 splošni in 1 kvalificiran kandidat. Politični uradniki ne morejo kandidirati. Morejo pa kandidirati drugi uradniki, sodniki pa ne v svojem sodnem okraju. Ako bo državni uradnik izvoljen, mora pustiti službo, če pa je že služil 10 let, prejema pokojnino.

Slovenija se deli v 3 volilne okraje. Ljubljana mesto (4 mandati), Kranjska z borovljskim okrajem (14 mandatov), Štajerska s Prekmurjem in velikovskim okrajem (20 ali 21 mandatov). Za volilni okraj Ljubljana niso predpisani kvalificirani mandati, a za dežele pa na vsake 4 mandate 1 kvalificiran mandat.

Čitajte in razširjajte „Ptujski list.“

Gospodarstvo.

Ličkanje (kožuhanje) koruze. Pri nas je splošna navada, da se koruzni storži slečejo že tisti večer, ko so se pripeljali z njive. Kmetijski veščak pa priporoča, naj se storži ne slečejo takoj do golega, temuč naj se zvežejo le za zunanje liste, ter se z notranjimi listi vred obesijo na sušilo. Na ta način dozore v nekaj dneh tudi še zeleni storži, poleg tega pa tudi ptiči ne morejo do zrnja. Prav tako se tudi listi (slačkanje) na ta način lepo presuše. Popolnoma se slečejo storži šele pred robkanjem. Poizkusite!

Nova kosa, ki jo je izumel neki tirolski ključavničar, razdeli travo enakomerno pri košnji ter omogoča hitrejše in lažje delo.

Iz Italije se smejo prosto izvažati paprika, grozdje, maslo, vosek, kože, barve, zdravniški predmeti in zdravila. Prepovedano pa je izvažati laneno olje.

Izvoz sladkorja iz Češkoslovaške je znašal meseca julija 163.116 meterskih stotov, od tega je prišlo v Jugoslavijo le 2792 meterskih stotov.

Volne za izvoz ima letos Madžarska za 400 milijonov kron.

Naša denarna vrednost raste v inozemstvu, ker tuje banke veliko povprašujejo po dinarjih, s katerimi se mora plačevati naš izvoz. Padanje naše valute v Švici je navadna borzna spekulacija.

Monopolski zakon, ki je veljal dosedaj le za Srbijo, se je uveljavil za vso državo.

Uvoz živine iz Avstrije v našo državo je strogo prepovedan, ker so vsi obmejni avstrijski kraji okuženi.

Vino. Na Ogrskem leži na vinu izvozna taksa 150 ogrskih kron za hektoliter vina. Pričakovalo se je, da bodo cene vinu na Ogrskem padle, ker bo trgategv zelo bogata in ker primanjkuje sodov. Vendar se cene še drže. Računajo, da bo prišel mošt 600 do 700 K za hektoliter, kar bi odgovarjalo, če se vpošteva kalo pri vrenju in ležanju, 900 do 1000 ogrskih kron za hektoliter vina. Le malo višje so cene staremu vinu (9 do 10 odstotkov). — Na Spodnjem Avstrijskem so pričakovali boljšo letino. Pomlad je pokazala kar najlepše. Med letom pa je neugodno vreme zmanjšalo letino skoro za polovico. Lansko leto je stal hektoliter vina 1600 do 2000 avstrijskih kron. Letos se zahteva za vrsto in hektoliter po 200 do 300 avstrijskih kron več. — V Češkoslovaški je vinska trgovina še slaba. Na trgu podobne razmere kakor v Nemški Avstriji. — V Italiji so cene vinu še vedno visoke, čeprav bo letošnja letina jako bogata. Trgovine malo, trgovci čakajo na padanje cen. Tudi v Trstu ni prometa. Kar gre še transportov v Češkoslovaško in Nemško Avstrijo, je to vino, ki je bilo kupljeno že preje. Težka vina stanejo 21 do 23, lahka 19 do 21 lir za hektoliter.

Dopisi.

Profesor Rajko Pirnat, neumorni vaditelj sokolski v Ptujju in okolici, predsednik dramatičnega društva, odhaja po skoro dveletnem tukajšnjem delovanju v Celje.

Učitelj Peček Avgust se je poročil z gospodično Marto, roj. Božičevo. Častitamo!

Za Dijaško kuhinjo v Ptujju je podaril mesto venca na grob nadkom. Meži Franc Čuček 100 kron.

Prošnja! Obračam se na vse prijatelje in znance pokojnega gosp. nadkomisarja Miloša Meža, ki ga želijo ohraniti v dobrem spominu, da po možnosti prispevajo k zbirki za spomenik, ki se postavi na grobišču v Hajdini nesrečnemu možu. Prispevke bo sprejemalo uredništvo „Ptujškega lista“ oziroma se bodo pobirali po posebni poli.

Dr. Fermevc.

Vpisovanje v mestno glasbeno šolo v Ptujju se vrši dne 16., 17. in 18. septembra od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure v dosedanjih

učnih prostorih v Dijaškem domu (I. nadstropje.) Vpisnina za vsacega učenca znaša 20 K. Začetek pouka se prične v petek dne 1. oktobra 1920.

Vodstvo dečje stanice (otroški vrtec) v Ptujju naznanja, da se vrši vpisovanje otrok dne 17. in 18. t. m. predpoldnem v šolskih prostorih Aškerčeva ulica 12, prvo nadstropje. Redni pouk se začne 20. septembra 1920.

Gospodinska šola v Mladiki v Ptujju. Vpisovanje v soboto 18. septembra od 10.—12. ure v Mladiki. Sprejemajo se dekleta od 16. leta naprej. Šola daje gospodinsko in splošno izobrazbo. Redni pouk se začne v ponedeljek, 20. septembra.

Jugoslovanska zavarovalnica! Zastopstvo največje jugoslov. zavarovalne družbe „Beogradske zadruge“ prevzel je upravitelj „Ptujskega lista“ g. Matija Stebich, kateri se strankam priporoča.

Poverjeniški odbor splošne org. voj. invalidov, vdov in sirot v Ptujju vabi vse vojne invalide, vdove in sirote na veliki shod, ki se vrši v nedeljo, dne 26. t. m. ob 9. uri predpoldnem v Društvenem domu v Ptujju. Na shod pride predsednik naše centrale tov. Roš iz Ljubljane. — Naznanja se vsem voj. invalidom, da se bodo izdajale legitimacije za prosto vožnjo po vseh železnicah v državi SHS. Ampak to le tistim, ki imajo več kakor 50% od države SHS priznane invalidnosti in so člani sploš. org. voj. invalidov za Slov. ozemlje. Zato kdor še ni član, naj se takoj vpiše. Vpisani člani pa naj svoj zaostatek takoj poravnajo, drugače bodo izključeni; kriv si bode posledic vsak sam. Iz opreznosti se obvešča p. t. občinstvo, da imajo pravico nabirati prostovoljna darila, bodisi to denar ali drugi predmeti, le tisti, kogar v to odbor sploš. org. voj. inv. za Slov. ozemlje pooblasti.

Čudne razmere na železnici. Čestokrat se slišijo pritožbe, koliko neprijetnosti imajo potniki, ki se poslužujejo večernega vlaka iz Maribora proti Čakovcu. Vlak iz Maribora odhaja ob 7. uri in se ne ozirajo merodajni faktori nič na to, da bi imel zvezo s koroškim vlakom in pa z ekspresnim vlakom iz Ljubljane, ker marsikdo bi se peljal do Maribora, da bi mu bilo mogoče še isti dan v Čakovec. Toda vlak mora ob 7. uri iz Maribora, potem pa stoji na Pragerskem kar celo uro, mesto da bi iz Maribora eno uro pozneje odhajal in bi zato imeli potniki s Koroškega in iz Ljubljane zvezo s Ptujem, Ormožem, Središčem in Čakovcem. Tudi je skrajno neprijetno to, da se mora v Mariboru vsakdo silno žuriti, da opravi vsa pota in še dobiti vlak, na Pragerskem pa mora potem čakati celo uro. Zraven se mora pa še sedeti v nerazsvetljenih kupejih, da se človek nehote vpraša, zakaj se pravzaprav vožnja po železnicah vedno in vedno draži. Res, skrajni čas je, da se temu odpomore.

Novi vlaki. Mnogo korporacij in posameznih oseb se je trudilo že dalje časa, da bi dobili v Ptujju več vlakov in boljše zveze. Okr. glav., okr. zastop., vodji teh dveh uradov, mestna občina ptujjska, g. gerent, krajevna org. JDS itd., vsi so se trudili za to hvalevredno namero. Sedaj dobimo baje jako dobro zvezo na vse strani in sicer tako kot bi dobili tri nove vlake. Po naših informacijah ima na tem glavno zaslugo naš g. Tancig. Srčna hvala vsem — posebno pa g. Tancigu v imenu dobre, za Ptuj in okoliš koristne stvari.

Državna pletarska delavnica pri Sv. Barbari v Haložah. Ta državna pletarska delavnica je svoječasno prav dobro uspevala pri Sv. Barbari pod vodstvom takratnega tamošnjega nadučitelja g. Antona Ogorelca. Med vojno je dele v njej počivalo, na novo pa je oživela, ko se je po prevratu premestila v primernejše prostore v begunskem taborišču v Strnišču, kjer je obenem začela zaposlovati begunce. Kakor vsa ureditev tega taborišča pa je bila tudi ureditev državne pletarske delavnice v Strnišču začasnega značaja. Uvidelo pa se je, da bi bila za okraj škoda, če bi se moralo ustaviti tako podjetje, zato se je delalo na to, da se zadeva uredi stalno. V ta namen se je mudil dne 6. in 7. t. m. v Ptujju g. vladni svetnik Ivan Šubic kot zastopnik po-

verjenišstva za uk in bogočastje v Ljubljani. Prvi dan si je v spremstvu ga. vodja okr. glavarstva dr. Pirkmajerja ogledal delavnico in njeno ureditev v Strnišču, naslednji dan pa je zopet v njegovem spremstvu in v spremstvu g. okr. nadzornika posetil Sv. Barbaro v Haložah, da v sporazumu z domačini uredi stalno premostitev delavnice. Komisija kakor tudi domačini so se zedinili v naziranju, da je iz gospodarskih kakor tudi iz učnih ozirov boljše, če se ustanovi delavnica stalno v kraju, ki je gospodarsko močnejši in ki nudi ugodnosti prometnih zvez. Zato prihaja za stalnost delavnice pač v poštev edinole mesto Ptuj, kamor se naj preseli, kakor hitro bodo to dopuščale razmere; za sedaj naj ostane še v Strnišču. Pri Sv. Barbari, a tudi v drugih krajih, kjer bo ljudstvo želelo, se bodo od časa do časa prirejali pozimski učni tečaji za pletarstvo, izdelke od udeležencev tečajev bo prevzemala državna delavnica v Ptujju po dnevnih cenah. Istočasno se je na licu mesta rešilo tudi posestno vprašanje državnega vrbnega nasada pri Sv. Barbari. Želeti je, da se ta dobičkanosna industrijska panoga v naših krajih, posebno pa v Haložah prav dobro obnese.

Naredba o cenah šolskih knjig. Poverjenišstvo za uk in bogočastje je izdalo naredbo, da noben prodajalec ne sme nobene šolske knjige prodajati za višjo ceno nego za odobreno z 10%nim poviškom vred. Založnik mora dati prodajalcu na drobno 25% popusta. Kaj pa je s cenami tistih knjig, pri katerih prodajalec ni dobil popusta?

Skakanje cen. Vemo, da včasih tudi kak trgovec kaj izgubi. Zdaj tarna, če izgubi 100.000 kron, tisto pa pozabi, kako si je napravil milijonske dobičke! Kako je opravičeno, da n. pr. v par dneh poskoči cena sladkorju za 8 K in več — in vendar je to isti sladkor? S tem, trgovci, sami povzročate skakanje cen. Ne hotite postati čez noč milijonarji, zadovoljite se s solidnim dobičkom, da bomo tudi mi drugi mogli živeti!

Popustil se je meseca avgusta v neki trgovini v Ptujju 1 zavitek s koncen (cvirnom.) Prosi se, da naj najditelj proti nagradi pošlje na J. Traun, Ptujjska Gora ali Artenjak in Schosteritsch, Ptuj.

Politične vesti.

Iz narodnega predstavništva. Po sprejetem volilnem zakonu za konstituanto je ponehalo zanimanje za delo v Narodnem predstavništvu. Največje težave dela finančni proračun. Njegovim visokim vsotam se upirajo zlasti naši poslanci. Državne potrebe so velike, a bremena naj bi se enakomerno razdelila.

Mirovna pogodba z Bolgarsko je bila sprejeta v Narodnem predstavništvu. Bolgari gledajo, da bi prišli v ožjo zvezo z nami in z drugimi balkanskimi državami.

Albanci so bili zavrnjeni na vsej črti in določena je nova mejna črta proti njim. Italijani pa Albance še vedno ščuvajo proti nam ter jih izdatno podpirajo.

Reka neodvisna. V sredo, 9. septembra je D'Annunzio javno proglasil neodvisnost Reke in ustanovil kvarnarsko republiko. Naša država seveda te republike ne more priznati.

Nemiri v Italiji se nadaljujejo in širijo. Listi poročajo, da proti Italiji meščanska vojska po boljševiškem vzoru. Vendar se kaže, da komunisti nimajo še te moči in se bodo njihovi nameni izjalovili.

Glasovanje na Koroškem se bliža. Nemci so izgubili že vse upanje, da bi mogli v slovenskem delu premostiti ljudstvo za se. Javnih zborovanj se ne upajo več prirejati. Posamezniki delujejo le še z nasilji in podkupovanji. Pa tudi to ne bo dosti zaleglo.

Glad v Avstriji. Zaradi pomanjkanja moke in žita se je znižala kvota za moko. Znižanje bo trajalo več tednov, dokler ne pride dovoz iz Jugoslavije.

Ujedinjenje srbskih cerkev. Dne 12. septembra se je v Sremskih Karlovcih na svečan način proglasilo ujedinjenje vseh srbskih

pravoslavnih cerkev naše države v patriarhiji sremsko-karlovački.

Jadransko vprašanje dela nam in Italijanom še vedno preglavice. Italijani nočejo naše zemlje, naših ljudi pustiti nam, naši ljudje pa se ne morejo udati Italijanom, nego hrepene po nas. Vlada v Rimu obeta našim ljudem vse pravice, podivjani Italijani v Trstu in v Primorju pa pobijajo naše ljudi, plenijo in požigajo njihovo imetje.

Število poslancev v konstituanto. V Srbiji je 31 volilnih okrožij in 146 poslancev; v Črni gori 1 volilno okrožje in 8 poslancev; v Bosni in Hercegovini 6 volilnih okrožij in 62 poslancev; v Dalmaciji brez zasedenega ozemlja 1 volilno okrožje in 10 poslancev; v Hrvatski-Slavoniji 9 volilnih okrožij in 93 poslancev; v Vojvodini 5 vol. okrožij in 44 ali 45 poslancev; v Sloveniji 3 volilna okrožja in 40 mandatov. Vsa država je razdeljena na 57 volilnih okrožij s 405 poslanci.

Laški ardit na Reki. Do sporazuma med Italijo in Jugoslavijo še vedno noče priti. Italijani napenajo vse sile, da bi obdržali čim več naših krajev. V Rimu je bila te dni velika demonstracija proti vladi, češ da hoče popustiti v jadranskem vprašanju. Prišlo je do krvavih spopadov med policijo in demonstranti. Med demonstranti je bilo tudi več Lahov iz Reke in Dalmacije. Italijanska vlada noče porabiti svoje moči, da bi napravila red. Zato se ne čudimo, da raste greben raznim arditom, ki uganjajo nasilno laško politiko na lastno pest. Tako se je zvedelo, da je sklenil zloglasni vodja italijanskih upornikov, D'Annunzio, da zavzame s svojimi četami Sušak in del hrvaškega Primorja. Naša nova vlada je v skupščini izjavila, da je storila vse korake proti tej lopovščini. Bojimo se le, da besede ne bodo dosti zalegle, laškim arditom je treba pokazati v dejanju, da se jih ne bojimo.

Razno.

Uvedba zimskega časa. Ministrstvo za socialno politiko je odredilo, da traja do 30. septembra poletni čas. Šele v noči na 1. oktober torej se postavijo ure zopet za eno uro nazaj.

Ogromno število političnih beguncev na Dunaju. Po poročilu dunajske policijske direkcije se nahaja na Dunaju okrog 100.000 političnih beguncev in sicer Ukrajincev, Rusov, Nemcev, Srbov, Italijanov itd., med njimi 5000 Madžarov.

Napad na tržaško jetnišnico. Enkrat ponoči je napadla tolpa individov ječo v Via Coroneo in postrelila stražnike. Napadalci so izpustili iz ječe vse ujetnike. Kakor se poroča, je napadalcem šlo pred vsem za to, da oprostijo iz ječe tamkaj zaprte komuniste.

„Arbeiterwille“ prepovedan. Dnevnik „Arbeiterwille“, ki izhaja v Gradcu kot glasilo soc. dem. stranke za Štajersko in Koroško, je zadnji čas z nekim posebnim veseljem blatil našo državo. Minister pošte in brzojava mu je vsled tega odvzel poštni debit.

Oče 39 otrok. Neki švedski kmet je postal nedavno oče 39 otroka. Možak je star 69 let in je sedaj tretjikrat oženjen. Njegova prva žena ga je obdabila v 18letnem zakonu s 15 otroki, 10 dečki in 5 deklicami. Z drugo ženo je živel 12 let. Ta mu je rodila vsako leto po eno dete, natančno 6 dečkov in 6 deklic. Njegova tretja žena še živi. Ta mu je rodila pred kratkim svoje 12. dete, svojega sedmega dečka, medtem ko je podarila življenje že 5 deklicam. Mož je torej zakonski oče 23 sinov in 16 hčerk. Po vojni bi potrebovali še več takšnih očetov.

Batinjanje na Madžarskem. Madžarsko narodno predstavništvo je sprejelo s 66 proti 41 glasovom predlogo, po kateri se vpelje kazen z batinjanjem (tepenjem).

Avstrijska zverstva v Srbiji. Švicarski profesor dr. Reiss, ki se je baval s preiskavo avstrijskih zverstev v Srbiji, je končal svojo statistiko, ki je silno žalostna pa zanimiva. Samo nekaj zgledov. V podrinskem okrogu